

פרשת בראשית

את שני המאורות הגדלים את המאור הגדל לממשלת היום ואת המאור הקטן לממשלת הלילה

נראה לי לחדש בעז"ה חידוש לכבוד בראשית בסימנא טבא בעניין השמש והלבנה:

הדברים נכתבים בהמשך לדבריו של הכלי יקר על פרשת חיי שרה פרק כ"ג פס ט"ז: "וישקל אברהם לעפרן". חסר וי"ו כתב בעל הטורים לפי שהיה רע עין ועפרן חסר וי"ו עולה למספר ר"ע עי"ן. וטעמו של דבר לפי שאמרו רז"ל (ב"ב ט:): כל הנותן פרוטה לעני מתברך בשש ברכות כו', וכל מי שרעה עינו באחיו האביון ואינו נותן לו כלום אינו מתברך בשש ברכות אלו, על כן חסרה וי"ו דעפרן כי מצד שהיה רע עין חסרו ממנו ששה ברכות אלו. ורז"ל אמרו (סוטה לח:): אין נותנין כוס של ברכה כי אם לטוב עין שנאמר (משלי כב.ט.) טוב עין הוא יבורך אל תקרי יבורך אלא יברך. ומכל מקום מראה שניהם אמת ר"ל הקרי והכתיב כי מי שהוא טוב עין מברך לאחרים בעין יפה, על כן יבורך גם הוא בשש ברכות כהוראת וי"ו של יבורך כי הוא כתיב מלא.

ותדע עוד. כי רע עין עולה למספר ד'מאות ע"כ מצינו בארבע מקומות מספר ד'מאות אצל בעל עין רע. א' בעפרן שהיה רע עין על כן לקח ד' מאות שקל כסף. ב' אצל אחי יוסף שהיה עינם רעה באחיהם יוסף הצדיק ונתקנאו בו עבור כתונת הפסים שעליו עי"כ נתגלגל הדבר וירדו למצרים והיו ד' מאות שנה בגירות ועינוי ועבדות. ג' אצל עשו שרעה עינו באחיו יעקב ונתקנא בו על הברכות אשר ברכו אביו כי על כן אמר יעקב וריוח תשימו בין עדר לעדר כדי למלאות עיניו של אותו רשע על כן בא עשו וארבע מאות איש עמו. ד' נבל הכרמלי היה איש כילי ורע עין כנודע, על כן בא עליו דוד עם ארבע מאות איש לשלם לו כמדתו. עכ"ל.

ובעזרת דבריו נסביר את הגמרא להלן:

מסכת חולין דף ס ע"ב: 'רבי שמעון בן פזי רמי, כתיב (בראשית א טז) 'ויעש אלהים את שני המאורות הגדולים' וכתיב 'את המאור הגדול ואת המאור הקטן', אמרה ירח לפני הקב"ה, רבש"ע אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד? אמר לה, לכי ומעטי את עצמך. וכו'.

והנה זה פלא- איך נוצר "ליקוי חמה"? הרי השמש גדולה בהרבה מהירח! אלא מכיוון שהשמש גדולה מהירח פי 400 והמרחק של השמש מכדור הארץ גדול פי 400 מהמרחק של הירח מכדור הארץ- מנקודת מבטנו הן נראות זהות בגודלן.

אך למה הקב"ה קבע שהלבנה תהיה קטנה חלקי 400 מהשמש דווקא? ולאור הדברים לעיל נראה לומר שמכיוון שהלבנה הייתה עינה רעה בשמש ("אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד")? ולא רצתה שגם השמש תהיה גדולה לכן לקתה וקטנה חלקי 400 מהשמש בגימטריה "רע עין".

מקור: שמש ירח לבנה מאורות גדולים